

eSam verksamhetsplan 2020 - 2021

Innehållsförteckning

1. Verksamhetsplan år 2020 - 2021	4
1.1 Syfte.....	4
1.2 Samarbeten och beroenden	5
2. Aktiviteter 2020 - 2021	7
2.1 Gemensamt utveckla	7
2.1.1 Starta och driva företag.....	8
2.1.2 Flytta till och från Sverige.....	8
2.1.3 Bli sjuk, frisk och ha hälsa	9
2.1.4 Ekonomi.....	9
2.1.5 Livslångt lärande	9
2.2 Samla kompetenser för att vägleda.....	10
2.2.1 Vidareutveckla och etablera den gemensamma förmågekartan	10
2.2.2 Esams medlemmars del i ekosystemet.....	10
2.2.3 Digitala samarbetsytor för dokument och information inom eSam	11
2.2.4 Molnlösningar i det fortsatta digitaliseringsarbetet	11
2.2.5 Säkra arbetsplatser i hemmiljö	11
2.2.6 Datadriven utveckling med hjälp av stordataanalyser	11
2.2.7 Säkra och legala lösningar för digitala möten	12
2.2.8 Effektiva digitala möten.....	12
2.2.9 Uppdaterade vägledningar.....	12
2.2.10 Allmänna avtal inom olika avtalsområden	13
2.2.11 Vidareutnyttjande av data	13
2.2.12 Säkra samhället.....	13
2.2.13 Elektroniska signaturer	14
2.3 Driva på digitaliseringen av det offentliga	14
2.3.1 Kommunikation kring resultatet av det s.k. molnarbetet	14
2.3.2 Förändra reglering som motverkar digitalisering	14
2.3.3 Fortsatt arbete i frågan om ”Mina data”	15
2.3.4 Etablera gemensam process för innovation.....	15
2.4 Sammanfattning av inriktningar och aktiviteter.....	16
3. Organisation och resurser för genomförande	17

Bilaga 1: eSam Utvecklingsplan 2020 - 2021

1. Verksamhetsplan år 2020 - 2021

eSamverkansprogrammets verksamhetsplan beskriver utgångspunkter och prioriteringar för arbete från 1 juli 2020 till 30 juni 2021. Den är framtagen genom inspel och diskussion inom programmets olika grupperingar, i syfte att möta de gemensamma behov som medlemmarna lyfter fram.

1.1 Syfte

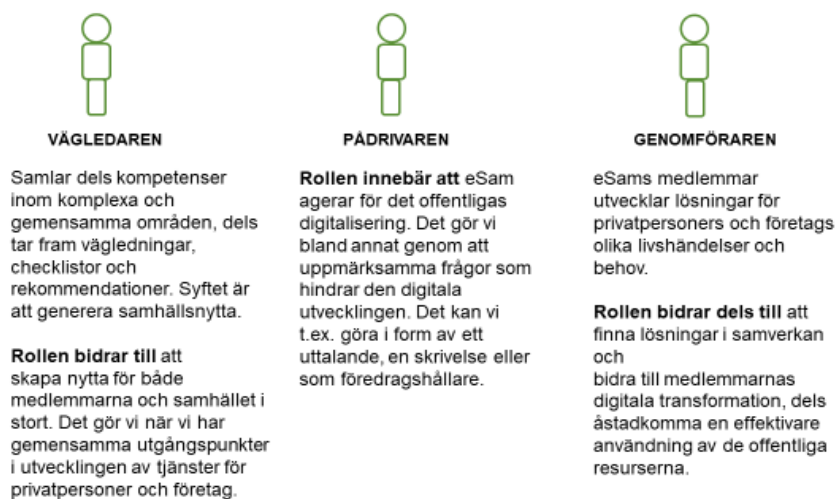
eSamverkansprogrammet (eSam) består av 28 medlemmar som tillsammans arbetar för att förbättra förutsättningarna för samhällets digitalisering. eSam syftar till att underlätta för medlemmarna att utveckla gemensamma digitala lösningar för privatpersoner och företag, samt gemensamma lösningar för medlemmarnas digitala transformation och effektiviseringar. Under 2019 beslutades programmets inriktning, vilken ligger till grund för verksamheten.

Inriktning för eSams verksamhet

- Utveckla digitala lösningar kring privatpersoners och företags livshändelser/behov samt skapa och dela gemensamma lösningar som bidrar till medlemmarnas digitala transformation och effektivisering
- Samla kompetenser inom komplexa och gemensamma områden för att ta fram t.ex. vägledningar som skapar nytta för medlemmarna
- Agera pådrivande på det offentliga digitaliseringen genom att bl.a. göra uttalanden och uppmärksamma frågor som hindrar den digitala utvecklingen

eSam har tre roller: att agera pådrivande, verka vägledande samt genomföra utvecklingsinsatser. Programmets aktiviteter för verksamhetsåret är nedan beskrivna utifrån dessa tre roller.

1.2 Samarbeten och beroenden

DIGG, Myndigheten för digital förvaltning, har uppdraget att samordna och stödja den förvaltningsgemensamma digitaliseringen. Myndigheten leder också det regeringsuppdrag avseende infrastruktur för informationsutbyte som omfattar utvecklingen av förvaltningsgemensamma byggblock. DIGG är en viktig samarbetspart för eSam, varför en samverkansplan mellan eSam och DIGG finns framtagen. Den syftar till att gemensamt skapa möjligheter och undvika dubbelarbete.

Inom offentlig förvaltning pågår även många initiativ och arbeten som handlar om digitalisering. Programmets medlemmar deltar i, ansvarar för eller driver själva en stor mängd aktiviteter på området.

Det är fortsatt viktigt att eSam följer initiativ och uppdrag inom området digitalisering. De just nu mest relevanta för eSams verksamhet är:

- Sveriges införande av EU-förordningen om en gemensam digital ingång till Europa (Single digital gateway), både medlemmars införande och det sammanhållande nationella införande där DIGG är nationella samordnare. Inkluderar lösningar för en uppgift en gång, Once-only principle, samt eIDAS
- Digital Europe for all - pilotverksamhet
- Vision e-hälsa 2025
- Nationell digitaliseringsstrategi för skolväsendet

- Regeringsuppdrag att etablera ett nationellt ramverk för grunddata och grunddatadomäner
- Regeringsuppdrag om säker statlig it-drift
- Regeringsuppdrag att etablera en förvaltningsgemensam infrastruktur för informationsutbyte
- Regeringens program för digital förnyelse, Digitalt först, som innefattar flera regeringsuppdrag inom området:
  - Smartare samhällsbyggnadsprocess för att öka bostadsbyggandet
  - Öka tillväxten genom en smartare livsmedelskedja
  - Smartare miljöinformation för att nå våra miljömål
  - Förenkla för restaurangföretagande genom verksamt.
- Regeringsuppdrag att öka den offentliga förvaltningens förmåga att tillgängliggöra öppna data, bedriva öppen och datadriven innovation samt använda artificiell intelligens
- Fortsatt arbete för utveckling av förvaltningsgemensamma specifikationer (FGS:er) för informationsstruktur och metadata för den digitala förvaltningens behov
- Projekt Säker digital kommunikation, som syftar till att förenkla och öka säkerheten i hanteringen av känslig information i offentlig sektor.
- Regeringsuppdrag till DIGG att vara projektledare för respektive använda Hack for Sweden
- Regeringsuppdrag till ESV att lämna förslag till en kostnadseffektiv och hållbar utveckling av förvaltningsgemensam digital infrastruktur
- Regeringsuppdrag till Statskontoret och DIGG om att offentlig förvaltning ska bli bättre på digitala investeringar

2. Aktiviteter 2020 - 2021

eSam har en viktig uppgift att fortsätta driva på det gemensamma utvecklingsarbetet. Det syftar till att skapa digitala lösningar för privatpersoners och företags livshändelser och behov, men också att skapa och dela lösningar som bidrar till medlemmarnas egna digitala transformation och effektivisering. Även eSams förutsättningsskapande arbete har de prioriterade utvecklingsinitiativen som utgångspunkt, för att stödja och möjliggöra.

Genom att utveckla i samverkan skapas synergier för eSams medlemmar, t.ex. genom återanvändning av lösningar och anslutning till gemensam digital infra-struktur. Den gemensamma dialogen gör också att vi kan undvika dubbelarbete och öka samsyn kring exempelvis behov och anpassning till ny lagstiftning.

I planeringen av kommande års verksamhet är pågående pandemin en viktig påverkansfaktor. Samverkan och digitalisering i den offentliga sektorn har fått ännu större fokus, och i den globala krisen möter det offentliga en stor utmaning i att från analogt till digitalt på ett effektivt, legalt och säkert sätt. I planeringen för kommande året har t.ex. vissa livshändelser fått större fokus då behoven ökat kraftigt på kort tid. På samma sätt har risken för ökad sårbarhet och brister i säkerhet också lyfts fram som tydliga frågor att arbeta vidare med.

Nedan presenteras aktiviteterna utifrån eSams roller att gemensamt utveckla (2.1), samla kompetenser för att vägleda (2.2) samt driva på digitalisering av det offentliga (2.3). Samtliga aktiviteter som presenteras i genomförarrollen, ingår och fördjupas i utvecklingsplanen (se bilaga 1).

2.1 Gemensamt utveckla

Det är av högsta vikt att eSam gemensamt arbetar för att utveckla säkra digitala lösningar riktade till privatpersoner och företag. Detta arbete hålls ihop av utvecklingsforum. För det livshändelsedrivna utvecklingsarbetet har eSam en utvecklingsplan där vi prioriterar att följa dels initiativ som har initierats genom eSam, dels sådana som har sin grund i bl.a. olika regeringsuppdrag. Initiativen genomförs och styrs i enlighet med den styrform som är överenskommen för respektive initiativ, t.ex. en myndighetsgemensam styrgrupp. Syftet med att kraftsamla runt några prioriterade initiativ är att gemensamt bidra till snabbare utveckling av lösningar som medför stor nytta för många i det gemensamma digitaliseringsarbetet. De är också initiativ som ska genomföras så att kraven i

förordningen om Single Digital Gateway (SDG) efterlevs, ett arbete som nationellt samordnas av DIGG och som berör många av eSams medlemmar.

Livshändelser och initiativ har lyfts in i utvecklingsplanen utifrån att

- de har en koppling till kritiska samhällsbehov,
- de bidrar till att lösa privatpersoners och företags hela behov utifrån livshändelser/situationer i ett direkt kundmöte, eller mer indirekt genom att aktörer helt tar bort behovet av interaktionen, samt att
- de förutsätter tillgång till förvaltningsgemensam infrastruktur i det ekosystemtänk som eSams målbild utgår ifrån.

2.1.1 Starta och driva företag

Inom arbetet med livshändelsen Starta och driva företag kommer initiativet Nya verksamt ta fram en ny och förbättrad version av webbplatsen verksamt.se för målgruppen företagare. Utvecklingen mot ett mer fullständigt ekosystem för enklare myndighetskontakter för företag innebär, förutom ett utvecklat verksamt.se, ökade möjligheter att mer effektivt leverera värdeskapande till företag och företagare. Ekosystemet utgör därmed en möjlighet till ytterligare tjänster för företag från flera av eSams medlemmar, vilka också kommer kunna vara del av ett samlat kundmöte.

I syfte att öka spårbarheten av farligt avfall och förbättrad avfallsstatistik, utvecklas en ny digital lösning där alla verksamhetsutövare i Sverige som producerar, transporterar, behandlar eller på annat sätt hanterar farligt avfall ska lämna uppgifter om detta. Totalt berörs cirka en miljon företag. Uppgifterna ska möjliggöra riskbaserad och planerad tillsyn och utgöra underlag för rapportering till EU m fl.

Ytterligare ett initiativ inom området är det pågående arbetet med att ta fram ett skalbart stöd för företagens årliga miljörapportering. Cirka 6000 tillstånds-pliktiga miljöfarliga verksamheter omfattas av rapporteringen, och underlagen ska tillgängliggöras för länsstyrelser och kommuner. Lösningen innebär återbruk av de e-tjänster och API:er för uppgiftslämnandet från företag, samt förvaltning och teknisk support som tass fram för avfallsområdet (se ovan).

2.1.2 Flytta till och från Sverige

Livshändelsen Flytta till och från Sverige har startat med inriktningen arbetskraftsinvandring. Målgruppen är viktig då svenska företag har behov av spetskompetens från andra länder för att bedriva sin verksamhet. Behovet växer och kommer sannolikt accelerera när gränserna öppnas igen efter pandemin. Tjänsten ska ge

personaliserad information och tjänster i samma kundmöte. Detta kundmöte kräver gemensamma byggblock som exempelvis kundhändelser, identifiering och ombud samt att berörda aktörer utvecklar för att kunna leverera och ta emot information från tjänsten.

2.1.3 Bli sjuk, frisk och ha hälsa

Inom denna livshändelse pågår redan flera arbeten inom ramen för 1177, men även uppdrag som läkemedelslistan och vaccinationsdata. Plattformen och samarbetet inom 1177 har varit central i den kris som pandemin skapat. Livshändelsen innehåller idag ett antal byggblock, exempelvis ombudshantering och eget utrymme vilket är komponenter som bör återanvändas i utvecklingen av ekosystemet.

Den 1 juni 2020 börjar lagen om nationell läkemedelslista gälla. Detta innebär att vårdens, omsorgens och apotekens it-system börjar kommunicera med samma källa till information för att ge en samlad bild av patientens läkemedels-behandlingar, vilket idag saknas. Initiativet vaccinationsdata ska erbjuda en digital plats för privatpersonen för detta. Idag är det privatpersoner själva som via papperskort får hålla ordning på sina vaccinationer. Arbetet kommer fortgå med bl.a. API-anslutningar, både för privata och offentliga aktörer.

2.1.4 Ekonomi

Det har under längre tid funnits behov av sammansatt information om finansiell status för privatpersoner. Pågående pandemi förutspår finansiell kris och det kommer finnas behov att snabbt kunna besluta om bidrag eller erbjuda bolån m.m. Idag finns separata lösningar för detta som till viss del levereras av privata aktörer mot ersättning. En liten del av behovet är idag löst via tjänsten SSBTEK men den grundas på en separat lagstiftning och kan därför bara nyttjas av den del av kommunerna som hanterar ekonomiskt bistånd. Under kommande år ska behoven ytterligare kartläggas och även förslag på lösningar tas fram. Idag är det för tidigt att identifiera vilka byggblock eller redan driftsatta lösningar som kommer vara relevanta för att lösa behovet.

2.1.5 Livslångt lärande

Denna livshändelse innefattar lärande och kompetensutveckling men även möjlighet till digital information om en privatpersons dokumenterade kompetens (kursintyg, betyg mm) samt möjlighet till finansieringsformer. I uppbyggnaden av livshändelsen kommer troligtvis ett antal byggblock att krävas, exempelvis indexering. I och med pandemin är denna livshändelse av vikt för att gemensamt kunna klara den förflyttning av kompetens som krävs inom samhället. Fokus bör vara kompetensutveckling inom bristyrken.

2.2 Samla kompetenser för att vägleda

I vägledarrollen samlar eSam kompetenser inom komplexa och gemensamma områden för att analysera och beskriva frågor som skapar nytta för medlemmarna. En stor del av arbetet inriktas på att skapa förmågor vilka är viktiga i genomförarrollen, t.ex. för att kunna kravställa gemensamt vid utveckling av tjänster eller för att skapa lösningar som är långsiktigt säkra.

2.2.1 Vidareutveckla och etablera den gemensamma förmågekartan

För att nå eSams målbild för utvecklingsarbetet, samt på kort sikt kunna göra planerade leveranser kommande verksamhetsår, behöver eSam och medlemmarna ha vissa förmågor. En gemensam förmågekarta är framtagen i en första version, den beskriver de förmågor som behövs på totalen för att genomföra eSams uppdrag. De förmågor som prioriteras att stärkas redan kommande verksamhetsår för att kunna leverera i enlighet med utvecklingsplanen är också framtagen. Arbetet fortsätter att vidareutveckla och etablera förmågekartan som ett verktyg för ledningen och samordningen av utvecklingsarbetet.

eSam avser att etablera ett arbetssätt och verktyg för att medlemmarna ska kunna samla och skala upp resultat från såväl enskilt arbete som i samverkan. Det kan omfatta arkitekturmönster, juridiska mönster, referensarkitekturer, beskrivningar av arbetssätt etc som kan återanvändas i andra sammanhang som stöd för att gå i riktning mot eSams målbild.

2.2.2 Esams medlemmars del i ekosystemet

Alla offentliga aktörer har en del i ekosystemet för Sveriges digitaliserings-arbete. Det påverkar medlemmarnas verksamhetsutveckling och styrmodeller, frågan är bara hur mycket och i vilken omfattning. Under året ska det analysarbetet genomföras. Syftet är att skapa en förståelse för ekosystemets påverkan internt och hos uppdragsgivaren. Arbetets fokus ska vara att ta fram ett kommunikativt material för internt och externt bruk. Under året kommer medlemmarna även att bjudas in till dialoger i dessa frågor.

2.2.3 Digitala samarbetsytor för dokument och information inom eSam

Webbplatsen esamverka.se görs om under 2020 för att bättre uppfylla krav på tillgänglighet och tillgång till material som tas fram inom ramen för eSam. Ett av de främsta behoven är möjligheten att dela dokument mellan medlemmar under samverkansprocessen. Därför implementeras också en intranätsdel med inloggning för medlemmar i de olika forumen. På det här sättet får vi en säkrare och samlad hantering av dokument och undviker dubbelarbete. Versionshanteringen blir också stabilare med färre plattformar att underhålla.

2.2.4 Molnlösningar i det fortsatta digitaliseringsarbetet

Utvecklingen av effektiva tjänster går fort idag och det är stort fokus på molnlösningar. Företagens leverans- och affärsmodeller går allt mer i riktningen att lämna lokalt installerade programvaror till att ha molnlösningar. Under våren 2020 har eSam genomfört ett fördjupat arbete med syfte att fördjupa stödet för offentliga aktörer vid bedömning, upphandling och användning av molntjänster. Det finns sannolikt behov av att under hösten ytterligare förtydliga och belysa de lösningar och tolkningar som nu tas fram.

2.2.5 Säkra arbetsplatser i hemmiljö

I samband med pandemin arbetar en stor del av arbetskraften hemifrån. Sannolikt kommer det ge varaktiga förändringar i form av en större andel medarbetare som arbetar hemifrån, även efter pandemin. En konsekvens av det är ökande risker för fler möjliga attackpunkter, t.ex. behöver varje hemarbetande se till att hemmanätverket är säkert. Rekommendationer om hemarbete och/eller mobilt arbete från myndigheter och arbetsgivare är ofta på en övergripande nivå med otillräckligt operativt stöd för individen. Samtidigt finns goda exempel att dela, och eSam kommer därför se över möjligheten att ta fram en vägledning på området.

2.2.6 Datadriven utveckling med hjälp av stordataanalyser

Svenska myndigheter har ofta tillgång till stora datamängder i sina kärn- och stödsystem. En sådan tillgång är en förutsättning för att etablera ett datadrivet arbetssätt och för att kunna tillämpa exempelvis AI och machine learning. Stordatalanalyser måste emellertid analyseras från ett rättsligt perspektiv, främst med koppling till it- och informationssäkerhet. Det gäller framför allt regelverken som berör integritetsskydd, offentlighetsinsyn och arkivering men även verksamhetsspecifika regler måste beaktas. eSam kommer därför se över möjligheten att ta fram en vägledning på området.

2.2.7 Säkra och legala lösningar för digitala möten

Under 2020 har världen blivit varse att digitala möten är en grundläggande arbetsform. Digitala möten inom och mellan såväl offentliga som privata organisationer och företag har utvecklats mycket, och användandet har accelererat i samband med pandemin. Därtill övergår allt fler leveransformer i molnlösningar, vilket ger ett effektivt mervärde och underlättar driften. Samtidigt finns både legala och säkerhetsmässiga frågeställningar som uppstår i samband med utkontraktering av olika tjänster i molnet. Tjänsterna måste klara av att hantera både säkerhetsskyddad, sekretessreglerad information samt öppen, offentlig. Under året ska eSam förtydliga förutsättningarna för att använda rätt tjänst för rätt typ av information.

2.2.8 Effektiva digitala möten

Inte bara tekniken och säkerheten är viktig för att bibehålla möjligheterna att bedriva en fungerande verksamhet, digitala möten ställer också krav på ett annat mötesinnehåll och arbetssätt. Avsaknaden av fysisk närvaro av kollegorna, utmanar den enskildes fokus och arbetslust i långa loppet, eftersom den fysiska interaktionen med kollegorna saknas. Mötesinnehållet behöver således anpassas för att möta den nya vardagen.

Det finns ett behov hos eSams medlemmar att samla goda exempel på hur man skapar relevant mötesinnehåll, bibehåller arbetslust och fokus samt hittar nya smarta arbetssätt. Formerna för arbetet beslutas tillsammans med sakområdesgrupp kommunikation.

2.2.9 Uppdaterade vägledningar

Under året kommer två vägledningar att revideras:

Vägledningen för digital samverkan behöver revideras utifrån förändrade förutsättningar, bl.a. med anledning av att de principer som beskrivs i vägledningen har ersatts av Svenskt ramverk för digital samverkan. Det finns även behov av att komplettera vägledningen med styrningsaspekter av digital samverkan. Arbetet görs i samråd med DIGG för att säkerställa kopplingar till arbeten som DIGG tillsammans med flera myndigheter gör i regeringsupp-dragen om infrastruktur för informationsutbyte och ramverk för grunddata.

Vägledningen för eget utrymme är delvis föråldrad och behöver därför uppdateras. Efterhand har frågor om individers användning av eget utrymme dessutom vidareutvecklats i andra dokument. Dessa bedömningar behöver återfinnas samlat. Ytterligare en anledning är att andra myndigheter och företag i allt högre grad tilldelas utrymmen hos en myndighet och att de gränser som måste finnas mellan olika organ från

bland annat offentlighets- och sekretesssynpunkt behöver klargöras. Dessa frågor har tagits upp i bland annat vägledningen om elektroniskt informationsutbyte, som har blivit allt viktigare till följd av den omfattning informationsutbytet nu har fått och de nya strukturer som utvecklas inom området. Dessutom pågår arbete om bl.a. personuppgiftsansvar i eget utrymme samt en viss rättsutveckling.

2.2.10 Allmänna avtal inom olika avtalsområden

En övergripande vägledning om it-avtal finns framtagna av expertgruppen i juridik. Den följs nu upp av, till att börja med, tre "eSams allmänna avtal" inom olika it-avtalsområden. Eventuellt kan ytterligare några sådana avtal tas fram. Därtill bör anvisningar till avtalen tas fram, checklistor på några avtalsområden samt kommunikationsåtgärder inom området som seminarier eller workshops.

Eventuellt kan eSam överväga att även genomföra ett arbete om it-överenskommelser mellan myndigheter, vilket är ett behov som framkommit.

2.2.11 Vidareutnyttjande av data

En viktig fråga i utvecklingsarbetet är hur respektive myndighet bör gå till väga när det gäller att vidareutnyttja digitala data från andra aktörer. Frågorna rör såväl hur vidareutnyttjandet bör ske mellan offentliga organisationer som mellan en offentlig organisation och privata organisationer. Mellan offentliga organisationer behövs vägledning kring hur en myndighet bör vidareutnyttja data från andra offentliga organisationer. I relation till privata aktörer behövs vägledning kring hur man ska gå till väga när man upphandlar data. I detta läge uppstår frågor kring nyttjanderätt och till vilka ändamål som data kan användas inom offentlig sektor - t.ex. på vilket sätt den kan vidareutnyttjas av andra offentliga organisationer, om den kan publiceras som öppna data och om man bör upphandla data snarare än analyser, för att kunna bredda användningen. Vid inköp av data uppstår även frågor kring det faktum att de blir allmän handling och behöver kunna lämnas ut till t.ex. privatpersoner och företag.

Under hösten 2020 startar ett arbete med att ta fram vägledning för vidareutnyttjande av data dels mellan offentliga organisationer, dels mellan privata och offentliga organisationer. Arbetet ska utgå från resultaten från regeringsuppdragen kring öppna data och grunddata.

2.2.12 Säkra samhället

eSam ska utforska om, och i så fall hur, digitaliseringen i offentliga verksamheter kan bidra till ett säkert samhälle. Genom tillgängliggörande av data finns möjlighet att

förebygga brottslighet och bidra till ett säkrare samhälle, t.ex. genom kommuner eller rättsvårdande verksamheter. Under hösten kommer eSam genomföra en workshop för att ta reda på om det finns gemensamma behov kopplat till digitalisering inom området. Om så är fallet, kommer inriktning, syfte och avgränsning för ett sådant arbete föreslås till styrgruppen.

2.2.13 Elektroniska signaturer

I samband med corona-pandemin fick offentliga aktörer snabbt möjliggöra fler digitala lösningar för sina medarbetare. Ett av behoven handlar om att möjliggöra signering av elektroniska dokument. Under hösten ska eSam utforska om det finns möjlighet att samordna arbete inom området, och i så fall till vilket syfte och inriktning. Avstämning görs även av med annat relevant pågående arbete, bl.a. i dialog med DIGG. Ett förslag kommer presenteras för styrgruppen inför eventuellt fortsatt arbete.

2.3 Driva på digitaliseringen av det offentliga

I pådrivarrollen agerar eSam för det offentligas digitalisering genom bl.a. ut-talanden och att uppmärksamma frågor som hindrar den digitala utvecklingen.

2.3.1 Kommunikation kring resultatet av det s.k. molnarbetet

Att upphandla en molntjänst ställer stora krav på den upphandlande myndigheten eller kommunen. Det kräver mycket hög kännedom inom t.ex. juridik, informationssäkerhet och teknik och en mycket god kännedom om de produkter som kan vara aktuella. Under våren 2020 har eSam genomfört ett arbete i syfte att fördjupa och vidareutveckla stödet för offentliga aktörer vid upphandling och användning av molntjänster. Arbetet slutförs under 2020 och kommunikationen av resultatet kanaliseras genom sakområdesgrupp kommunikation. Publicering sker på esamverka.se och LinkedIn.

2.3.2 Förändra reglering som motverkar digitalisering

I medlemsorganisationerna finns exempel på regleringar som motverkar digitalisering inom förvaltningen, eller som inte i tillräcklig mån främjar den. Det kan t.ex. avse registerförfattningar, där bestämmelserna är från en annan tid när användningen av digitala verktyg var undantag vilket idag hämmar digitalisering i allmänhet och informationsutbyte mellan myndigheter i synnerhet.

Under året ska eSam identifiera sådan reglering som vi gemensamt vill påverka för att förändra. Där så är möjligt bör inte bara bristerna uppmärksammas utan även en bättre reglering föreslås.

2.3.3 Fortsatt arbete i frågan om "Mina data"

Frågan om personcentrerad informationshantering för privatpersoner och företag har diskuterats länge av eSams medlemmar. I ett livshändelsebaserat arbete är det personliga informationsägarskapet centralt för att privatpersoner ska kunna agera projektledare, ta del av personlig information från aktörer och återanvända information hos andra aktörer. Då det digitala samspelet mellan offentliga organisationer, privatpersoner och företag ökar, förändras aktörernas förutsättningar och möjligheter. På företagsområdet är förändringen tydlig med initiativ som Nordic Smart Government och förflyttningen som Skatteverket, Bolagsverket m.fl. gör mot att standardisera gränssnitt och skapa nya informationsflöden mellan företagarnas verksamhetssystem och den egna organisationen. Trenden är lika tydlig för privatpersoner. Arbete pågår hos bl.a. Arbetsförmedlingen (Job tech) och eHälsomyndigheten (digitala vaccinationskort).

I denna förändring uppstår många nya frågor där gemensam inriktning saknas. Exempelvis behövs förtydliganden kring integritetsskydd enligt dataskyddsförordningen samt förhållandet till registerförfattningar. Arbetet med att precisera konceptet kring Mina data fortsätter därför under kommande verksamhetsår. eSam samverkar i arbetet med DIGG och kommer löpande stämma av med eventuella initiativ från Regeringskansliet på området.

Vidare ska eSam i samarbete med näringslivet skapa en pilot för hur Mina data kan realiserats såväl vad gäller infrastruktur som gränssnitt mot användare. I augusti 2020 planeras att lämna in en ansökan till Vinnovas utlysning om Civic Tech tillsammans med en entreprenör i detta ändamål.

2.3.4 Etablera gemensam process för innovation

Under våren 2020 genomfördes ett uppdrag för eSams arbete med innovation. I uppdraget ingick att fånga upp innovativa idéer, skapa möjlighet för medlemmarna att utbyta erfarenheter men även att föreslå hur eSam bör arbeta vidare med innovation. En gemensam process för innovation har tagits fram där huvudsyftet är att utifrån medlemmarnas utmaningar och eSams målbild för utvecklingsarbetet kunna genomföra innovationsarbeten i samarbete med olika aktörer, samt fånga resultat för vidare planering och prioritering av utvecklingsforum. Att arbeta enligt processen bedöms höja den samlade förmågan till att bedriva innovation hos medlemmarna samtidigt som det bidrar till att nå eSams målbild för utvecklingen. En dialog har inletts med

samarbetspartners, bland annat hur arbetet löpande ska samordnas med DIGGs uppdrag om datadriven innovation och Hack for Sweden. Tillsammans med Vinnova har flera samarbetsmöjligheter identifierats i olika steg i processen, t.ex. möjligheten att utifrån eSams prioriteringar identifiera möjliga utlysningssområden för innovationsinitiativ.

Under verksamhetsåret påbörjas införandet av innovationsprocessen och dialogen med samarbetspartners för att fördjupa en systematiserad samverkan.

2.4 Sammanfattning av inriktningar och aktiviteter

eSam prioriterar aktiviteter som är kopplade till att utveckla lösningar gemensamt, både i konkreta utvecklingsinitiativ och genom stödjande, förutsättningsskapande aktiviteter.

Vidare har flera av årets aktiviteter prioriterats utifrån behov som tydliggjorts i samband med den pågående pandemin.

Genomföraren

- Starta och driva företag
- Bli sjuk, frisk och ha hälsa
- Finansiell status
- Livslångt lärande
- Flytta till Sverige

Ingår i utvecklingsplanen

Vägledaren

- Förmågekartan
- Ekosystemet
- Digitala samarbetsytor
- Molnlösningar
- Säkra hemarbetsplatser
- Stordata-analyser
- Säkra digitala möten
- Effektiva digitala möten
- VL digital samverkan, VL eget utrymme m.m.
- Allmänna it-avtal
- Vidareutnyttjande data
- Det säkra samhället
- Elektroniska signaturer

Pådrivaren

- Kommunikation moln
- Regleringar som motverkar digitalisering
- Mina data
- Innovation

5

3. Organisation och resurser för genomförande

Under 2019 utvecklade eSam organisationen för programmet i enlighet med det beslut som fattades våren 2019. Genomförarrollen har tydliggjorts och utvecklingsforum har startats för samordning av insatserna.

Organisationen stödjer genomförandet av kommandet årets aktiviteter. Även gruppernas mötesfrekvens och den tid som deltagarna avsätter för arbete med eSam bedöms vara tillräcklig för att genomföra aktiviteterna. Dock behöver det tvärfunktionella arbetet mellan grupperingarna/kompetenserna öka, inte minst för att möta frågor och utmaningar som löpande uppstår i utvecklingsarbetet.

I takt med ett ökande antal medlemmar, ökar också behoven av struktur och samordning för eSams olika grupperingar. Syfte med möten och arbetsgrupper behöver vara tydligt och kopplingen till behov, mål och resultat måste framgå.

Under året kommer eSams kansli därför arbeta för att förbättra arbetsformerna ännu mer. Det kan t.ex. handla om att arbeta med frågor i mindre grupperingar, med en mix av kompetenser och från olika intresserade aktörer. Kansliet kommer också arbeta för att konkretisera målbilden för eSams arbete så att den blir tydlig för alla grupperingar.

Vi kommer under året ta in externt stöd för arbete med vissa frågor. Det gäller bl.a. juridisk expertis, säkerhetsexperter, stöd i utvecklingsarbetet, arbete med förmågekartan samt för utveckling av webbplatsen esamverka.se. För detta finns budgetmedel avsatta.

eSam är ett medlemsdrivet program för samverkan mellan myndigheter och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) för att underlätta och påskynda digitaliseringen inom det offentliga. eSam bildades 2015 som en frivillig fortsättning på E-delegationen och bygger vidare på kunskaper och erfarenheter som byggts upp inom ramen för E-delegationen. En viktig uppgift för eSam är att ge ut vägledning som skapar förutsättningar för att öka den digitala samverkan inom offentlig förvaltning.

Vägledningarna finns tillgängliga på esamverka.se

I eSam ingår Arbetsförmedlingen, Bolagsverket, Boverket, Centrala Studiestödsnämnden, Domstolsverket, eHälsomyndigheten, Försäkringskassan, Jordbruksverket, Kriminalvården, Kronofogdemyndigheten, Lantmäteriet, Migrationsverket, Naturvårdsverket, Pensionsmyndigheten, Polisen, Riksarkivet, Sida, Skatteverket, Skolverket, Sveriges Kommuner och Regioner, Statens servicecenter, Statens tjänstepensionsverk, Statistiska centralbyrån, Tillväxtverket, Trafikverket, Transportstyrelsen, Tullverket och Universitets- och högskolerådet

